

МАЛЮК НАРОДИВСЯ

Що таке дитячий церебральний параліч (ДЦП)?

Термін «дитячий церебральний параліч» об'єднує групу станів, за яких порушуються рухи й здатність контролювати положення тіла у просторі. Дитина із церебральним паралічем не може керувати своїми рухами так само, як інші діти, вона не може навчитися самостійно сидіти, стояти, говорити і ходити. Її рухи і хода завжди відрізнятимуться від рухів і ходи інших дітей. Різноманітні рухові порушення можуть виявлятися у вигляді парезів (обмеження рухових функцій і м'язової сили), гіперкінезів (надмірних мимовільних рухів), порушень координації рухів. Іноді таким дітям взагалі буває важко перебувати в будь-якому положенні через постійні рухи, котрі вони не можуть зупинити. Церебральний параліч часто супроводжується різноманітними порушеннями мовлення, психіки, зору, слуху, інколи — епілептичними нападами. Це захворювання не прогресує, однак залишається стійкою причиною тяжкого фізичного стану дитини.

Останніми роками ДЦП став одним з найпоширеніших захворювань нервової системи в дитячому віці в усіх країнах світу. Це захворювання тяжко позначається на дитині, воно не тільки вражає опорно-рухову систему, а й зумовлює порушення мовлення (80%), інтелекту (50%), зору (20%), слуху (15%).

Поширеність ДЦП у різних країнах світу становить від 1,5 до 2,5 випадків на одну тисячу дитячого населен-

ня. У Швеції — 2,3, в Данії — 3,0; в Україні — 2,5 на 1000 дітей.

Чому виникає церебральний параліч?

Церебральний параліч виникає внаслідок ураження тих відділів центральної нервової системи, що контролюють роботу м'язів, відповідають за рівновагу і довільність рухів. Це ураження може виникати до народження, під час пологів або в перші тижні життя дитини.

Виникнення церебрального паралічу може бути пов'язано з різними чинниками, що спричинюють ураження мозку плоду:

- ✓ захворювання матері в період вагітності (ендокринні, серцево-судинні, інфекційні, хронічні запальні захворювання та ін.);
- ✓ механічні травми матері під час вагітності;
- ✓ асфіксії (задухи), черепно-мозкові травми дитини.

У новонародженої дитини ДЦП може виникнути як наслідок менінгіту, енцефаліту, травм голови.

При церебральному паралічі ураження в центральній нервовій системі не прогресує і не розвивається так, як це буває при деяких інших захворюваннях, наприклад, спадкових. Але в міру розвитку в дитини можуть змінюватися прояви цього захворювання.

Які є форми церебрального паралічу?

Залежно від причини виникнення та локалізації основних порушень мозку формуються різні клінічні форми. Згідно з класифікацією, запропонованою К. О. Семеновою (1978 р.), є 5 основних форм ДЦП:

- ✓ спастична диплегія;
- ✓ спастична геміплегія;
- ✓ подвійна геміплегія;
- ✓ гіперкінетична форма;
- ✓ атонічно-астатична форма.

Найпоширенішою формою ДЦП є **спастична диплегія** (двосторонній параліч однойменних частин тіла). Це так звана «хвороба Літтля», спричинена переважно передчасними пологами. У дітей зі спастичною диплегією спостері-